

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Konfliktų atmintys ir atminčių konfliktai literatūroje	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Asist. dr. Greta Štikelytė	VU Filologijos fakulteto Prancūzų kalbos, literatūros ir kultūros katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	4, 6 semestrai (pavasario semestras)	Lietuvių k., prancūzų k., anglų k.

Reikalavimai studijuojančiajam
Išankstiniai reikalavimai: Mokėti prancūzų arba anglų kalbą B1 lygiu Gretutiniai reikalavimai (jei yra): būti išklašius literatūros teorijos įvadą.

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas		
Šiuo moduliui siekiama supažindinti studentus su atminties studijomis ir jų sąsajomis su kitomis humanitarinių bei socialinių mokslų disciplinomis. Apibrėžti atminties studijų galimybes ir ribas, pristatyti pagrindinius atminties studijų terminus ir svarbiausias atminties studijų kryptis. Pasitelkus vieno esminių 20 a. konfliktų – Antrojo pasaulinio karo – metu Trečiojo Reicho ir jo okupuotose teritorijose vykdytą Holokaustą, bet juo neapsiribojant, ugdyti istorijos kaip nuo rašančiojo priklausančio ir galinčio kisti pasakojimo suvokimą. Suteikti teorinius įrankius, įgalinančius studentus analizuoti įvairaus pobūdžio konfliktų atmintį ir atminties konfliktus. Lavinti kritinį mąstymą, gebėjimą kontekstualizuoti istorinius įvykius ir juos reflektuoti literatūros bei kitų menų kontekste, taip pat skirtingų Europos šalių kontekstuose (Prancūzijos ir Lietuvos).		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės analizuoti kultūros objektus naudodamiesi kolektyvinės atminties studijų teorijomis ir pagrindiniais terminais (<i>kultūrinė, kolektyvinė, komunikacinė, socialinė atmintis; poatmintis; atminties konfliktas; daugiakryptė atmintis; atminties karta</i>).	Probleminis, tarpdisciplininis, istorinis-kultūrinis dėstymas, dalyvavimas paskaitose.	Egzaminas, dalyvavimas debatuose / recenzijos rašymas.
Mokės paaiškinti esminę konfliktų atminties problematiką, sieti konfliktų atmintį su šiuolaikinėmis (inter)nacionalinėms tapatybėms, pastebėti praeities konfliktų atminties įtaką šiuolaikinėms visuomenėms, kritiškai bei tarpdiscipliniškai vertinti atminties formavimo(si) būdus ir atminties konfliktus.	Literatūros skaitymas, dalyvavimas debatuose ir paskaitose.	Egzaminas, dalyvavimas debatuose / recenzijos rašymas, darbas seminarų metu.
Gebės atpažinti ir analizuoti įvairias atminties konfigūracijas literatūros kūriniuose.	Literatūros skaitymas, dalyvavimas paskaitose, diskusijos seminarų metu.	Darbas seminarų metu.
Gebės atpažinti literatūrinių bei kultūrinių atminties objektų kūrimo strategijas ir analizuoti jų kuriamas reikšmes, pastebėti atminties problematiką, būdingą skirtingiems laikotarpiams bei atminties kartoms ir gebėti ją kritiškai vertinti.	Teorinės literatūros analizė, įvairių žanrų literatūros kūrinių skaitymas, diskusijos	Darbas seminarų metu.

	paskaitų ir seminarų metu.	
--	----------------------------	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas. Teorinės atminties studijų prielaidos. Kolektyvinės atminties ištakos.	2		2				4	12	Alvydas Nikžentaitis „Istorija, kolektyvinė atmintis, atminties ir atminimo kultūros“; Christoph Klessmann „Istorijos politika ir kolektyvinis atminimas: sąvokos, problemos ir istoriniai pavyzdžiai“.
2. Istoriografijos santykis su kolektyvine atmintimi ir literatūra. Pagrindiniai Holokausto įvykiai, jų naratyvai ir atgarsiai literatūroje.	4		2				6	18	Elie Wiesel, <i>Naktis</i> .
3. Individuali, kultūrinė, kolektyvinė, komunikacinė, socialinė atmintys. Atminties vietos. Atmintis ir istorija.	2		2				4	14	Vladimir Jankélévitch, <i>Should We Pardon Them</i> .
4. Kartos sąvoka atminties literatūroje. Atminties perdavimo mechanizmai. Atminties migracija. Poatmintis. Tyla ir liudijimas. Aukų ir nusikaltėlių atminties prizmės.	2		2				4	20	Valdas Bakas, <i>Lietus Amsterdame</i> .
5. Atminties konfliktai ir daugiakryptė atmintis. Atminties konfliktų modeliai. Holokausto atminimas ir Holokausto neigimas. Studentų debatai pasirinkto atminties konflikto klausimais arba recenzijų pristatymas.	2		2				4	16	Pasirengimas debatams arba recenzijos rašymas.
6. Atmintis ir medijos. Kūrinio formos įtaka atminties formavimuisi. Poatmintis ir fotografija. Komiksai. Socialiniai tinklai ir archyviškumas. Atmintis ir globalizacija.	4		4				8	12	Art Spiegelman <i>Maus (Mausas)</i> . Filmas <i>A Real Pain (Tikras skausmas)</i> (2024, Jesse Eisenberg).
7. Egzaminas.			2				2	6	Pasiruošimas egzaminui.
Iš viso	16		16				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	40 %	Semestro metu	1. Pasirinkto teksto pristatymas atsakant į klausimus. Vertinamas: įsigilinimas į tekstą, savarankiškas problemų formulavimas, nagrinėjamo teksto analizė, pristatymo struktūra ir aiškumas. (50 % balo, vertinama pažymiu nuo 1 iki 10). 2. Kitos akademinio aktyvumo formos (atsakymai į dėstytojos ir kolegų užduodamus klausimus, įsitraukimas į diskusiją, galimų problemų kėlimas, formulavimas, argumentuoti kritiniai vertinimai ir pan.) per

			seminarus. (50 % balo, vertinama pažymiu nuo 1 iki 10).
A) Debatai arba B) knygos recenzija	20 %	Semestro metu	Kurso pradžioje studentai balsuoja ir daugumos (>51%) būdu nusprendžia, kurią užduotį rinksis. A) Debatai vyksta pasidalinus į dvi grupes, debatų tema iš anksto suderinama. Debatų metu pažymiu nuo 1 iki 10 vertinama: Debatų pranešimų struktūra: aiški ir logiška, yra visos reikiamos dalys (įvadas, kuriame pristatoma tema ir problema; dėstymas, kuriame pateikiami argumentai, teorinės prielaidos, empirinės medžiagos analizė ir interpretacijos; išvados), debatų pranešimas yra tinkamos trukmės (4 balai). Analizė ir išvados: analizė išsami, išvados pagrįstos, formuluojamos remiantis empirine medžiaga, aktyviai reaguojama į oponentų argumentus (5 balai); jei argumentai pristatomi, bet nėra išsamūs, išvados ne visada pagrįstos, skiriami 1-4 balai. Už paviršutinišką analizę balai neskiriami. Mokslinis kalbėjimo stilius ir tyrimo kultūra: pristatymo metu naudojamas tinkamas žodynas tinkamai pasirinkti ir interpretuojami šaltiniai; formuluotės ir stilius atitinka viešojo kalbėjimo reikalavimus (1 balas). Įvertinimas nedalyvavus debatuose – 0 balų. B) Studentai pasirenka (iš pateikto sąrašo arba individualiai suderinę) knygą, kurioje analizuojami ar reprezentuojami atminties konfliktai ar konfliktų atmintys, ir parengia jos recenziją. Recenzijos apimtis – 900-1100 žodžių. Recenzijos pristatomos paskaitos metu. Pažymiu nuo 1 iki 10 vertinama: recenzijos išsamumas (1 balas), knygos ir pasakojimo konteksto atskleidimas (2 balai), gebėjimas sieti kolektyvinės atminties problematiką su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais (2 balai), argumentuotas minčių dėstymas (2 balai), recenzijos žanro normų laikymasis (1 balas), kalbos taisyklingumas (1 balas), recenzijos pristatymas paskaitos metu (1 balas). Vėluojant pateikti recenziją už kiekvieną vėlavimo dieną iš bendro įvertinimo atimamas 1 balas (vėluojant 2 dienas – 2 balai, 4 dienas – 4 balai ir t.t.). Įvertinimas recenzijos neparašius – 0 balų.
Egzaminas raštu	40 %	Sesijos metu	Pateikiami keturi bendro pobūdžio klausimai iš išeitos medžiagos, iš kurių į du pasirinkus reikia išsamiai atsakyti. Vertinama nuo 1 iki 10 balų. 10 – Egzaminas vertinamas puikiai, jei studentas pateikia išsamų atsakymą, puikiai išmano klausimo kontekstą, tiksliai naudoja teorines sąvokas, geba susieti atminties problematiką su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais bei moka argumentuotai ir kūrybiškai pagrįsti savo nuomonę, laikosi akademinio rašymo normų. 9 – Egzaminas vertinamas labai gerai, jei studento atsakymas atskleidžia esminius klausimo aspektus, rodo gerą temos išmanymą, jeigu tiksliai naudojamos teorinės sąvokos ir atminties problematika susiejama su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais, o nuomonė pagrindžiama argumentuotai, laikomasi akademinio rašymo normų, daroma tik neesminių klaidų.

			8 – Egzaminas vertinamas gerai, jei studentas atsakydamas atskleidžia kelis pasirinktos temos aspektus, nėra įsigilinęs klausimo kontekstą, nelabai tiksliai naudoja teorines sąvokas, geba bent šiek tiek susieti atminties problematiką su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais bei moka argumentuotai pagrįsti savo nuomonę, laikosi akademinio rašymo normų, daro nedaug klaidų. 7 – Egzaminas vertinamas vidutiniškai, jei studentas atskleidžia bent vieną, kad ir neesminį klausimo aspektą, nelabai tiksliai naudoja teorines sąvokas, bet sugeba bent šiek tiek susieti temą su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais, bent iš dalies laikosi akademinio rašymo normų, daro nedaug klaidų. 6 – Egzaminas vertinamas patenkinamai, jei studentas temą ir klausimą aptaria paviršutiniškai, neatskleisdamas jo esmės, ne visiškai tiksliai naudoja teorinius terminus, nesugeba susieti klausimo su bendrais kultūros ir istorijos kontekstais, tik iš dalies laikosi akademinio rašymo principų, daro klaidų. 5 – Egzaminas vertinamas silpnai, jei studentas žino atminties studijų terminus, bet vartoja juos netiksliai, menkai supranta klausimą ir jo problematiką bei kontekstą, tik iš dalies laikosi akademinio rašymo principų, daro klaidų. 4 ir mažiau – Egzaminas vertinamas neigiamai, jei studento atsakymai neatitinka nė vieno anksčiau įvardyto reikalavimo.
--	--	--	---

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Alvydas Nikžentaitis	2011	„Istorija, kolektyvinė atmintis, atminties ir atminimo kultūros“	Nuo Basanavičiaus, Vytauto Didžiojo iki Molotovo ir Ribbentropo : atminties ir atminimo kultūrų transformacijos XX-XXI amžiuje, p. 7-24.	Vilnius: Lietuvos istorijos instituto leidykla
Christoph Klessmann	2011	„Istorijos politika ir kolektyvinis atminimas: sąvokos, problemos ir istoriniai pavyzdžiai“	Nuo Basanavičiaus, Vytauto Didžiojo iki Molotovo ir Ribbentropo : atminties ir atminimo kultūrų transformacijos XX-XXI amžiuje, p. 25-38.	Vilnius: Lietuvos istorijos instituto leidykla
Elie Wiesel	2006	<i>Night</i>		Hill and Wang
Vladimir Jankélévitch	1996	<i>Should We Pardon Them</i>	Critical Inquiry, Vol. 22, No. 3 (Spring, 1996), pp. 552-572	https://www.jstor.org/stable/1344023?origin=JSTOR-pdf
Valdas Bakas	2023	<i>Lietus Amsterdame</i>		Vilnius: Alma littera
Art Spiegelman	2012	<i>Maus</i>		Vilnius: kitos knygos
Jesse Eisenberg	2024	<i>A Real Pain</i>	(filmas)	https://go3.lt/tvod/tikras-skausmas_vod-9092917
Papildoma literatūra				

Astrid Erll	2011	<i>Memory in Culture</i>		Palgrave Macmillan
Marianne Hirsch	2008	<i>The Generation of Postmemory</i>	Poetics Today 29 (1): 103-128.	https://doi.org/10.1215/03335372-2007-019
Anna Cento Bull, Hans Lauge Hansen	2015	<i>On agonistic memory</i>	Memory Studies: 1–15	https://doi.org/10.1177/1750698015615935
Giedrė Malinauskaitė	2019	<i>Mediated memories: narratives and iconographies of the Holocaust in Lithuania</i>		Marburg: Verlag Herder-Institut
Ichchokas Meras	2005 (1960)	<i>Geltonas lopas</i>		Vilnius: Vaga
Tomas Venclova	1977	<i>Žydai ir lietuviai</i>	Nr. 1	Akiračiai
Boualem Sansal	2008	<i>Le village de l'Allemand: ou Le journal des frères Schiller</i>		Paris: Gallimard
Marius Marcinkevičius	2020	<i>Akmenėlis</i>		Vilnius: Tikra knyga

Aprašą parengė	Data
Asist. dr. Greta Štikelytė	2025-10-29